

káné asszony
y hivat: Virg
hogy telt-múlt
be. A csintak
ugjuk el a feg
gyhangúan. E
agy fa árnyék
találtak, már
náltak az alk
kor felébredt
egyverének. E

it.
egsúgta a vad
ültetvén dug
tségével nem
ahhoz a helyh
ész végig azo
ethetné meg a
jutott valami
alétekként me
nyulak hamar
árgarépákért.
dt és a gödörb
felvették a ny
Dthon megfog
avultak volna
volna.

Antal Is

nap keretéb
az egészséges
lőzéséről tan
művelődési h
lár Rózsa iga

ra nevelése
tanárno sze
esz az iskol
ember utolsó

téné Gadár

nta. Felelős
esző: CZET
É VARGA B

III. ÉVFOLYAM
12. SZÁM
1995. DECEMBER

Ü VASSZÉCSÉNYI Üzenet

ÖNKORMÁNYZATI LAP

Közmeghallgatás: gyér érdeklődés

A képviselő-testület december 13-án falugyűlést tartott a polgármesteri hivatal tanácskozótermében. A község polgárait vélhetően nem a Luca-napi hiedelmek marasztalták otthon, jóval inkább a hirtelen beköszöntött havazás.

A nyílt fórumon Varga Dezső polgármester beszámolt az 1994. december óta eltelt időszakban végzett önkormányzati munkáról, majd válaszolt a kérdésekre. Elsőként a fejlesztésekről, felújításokról beszélt. Kiemelte a Széchenyi, a Táncsics, a Kossuth és a Dózsa utcában végzett úthelyreállítást, amely a csatormány-társulat kedvezményes kamatozású többlettelével valósult meg. A polgármester megemlítette, hogy folyamatosan ügyeltek a temetők rendbentartására, Lipárton 20 évre szavatolták a temetkezés lehetőségeit, helyreállították a ravatalozókat. Az üzemeltetési és pénzügyi előirányzat megtakarításából használt kisteherautót vásárolt az önkormányzat. Egy helyi vállalkozó megvásárolta a volt MHSZ épületét, ruházati-, vegyiáru és illatszerüzletet alakított ki az egykori fürdőépületből. A napokban értékesítették a volt állatorvosi szolgálati lakást is. A képviselő-testület megalkotta a Szervezeti és Működési Szabályzatot.

A polgármester beszámolójában kiemelte, hogy ebben az évben is nyújtottak anyagi támogatást a falu egyes rendezvényeire: a kézműves szakmai nap megrendezéséhez, a Kihívás Napjához, az OTP megyei ünnepséghez

(amelyet a VIV Kastélyszállóban tartottak), a falunaphoz és az Idősek Napja megrendezéséhez. Az önkormányzat ebben az évben is enyhítette a beiskolázás költségeit. Végül a fiókgyógyaszterár fenntartásának fontosságát hangsúlyozta.

Varga Dezső a következő év terveit illetően az intézmények működtetéséről beszélt elsőként, majd a községrendezési terv elkészítettségét, a temető környékének rendbentartását, parcellázását említette. Később a járdaépítésről, a buszvárók felújításáról, a 9 település által közösen működtetett építési és hatósági társulásról, s a Vasszécsényi Üzenet havi megjelenítéséről szólt. Örömmel számolt be arról, hogy gyarapodott községünk lélekszáma, az állandó lakosok száma jelenleg 1243.

A fórumon a lakosok kérdései eleinte leginkább a csatornázással kapcsolatos problémákra korlátozódtak, de volt, aki a rendszeres szemétszállításon kívüli hulladékelhelyezés nehézségeit, más az óvoda melletti parkolási lehetőség hiányát sérelmezte. Több észrevétel és kérdés is elhangzott, amelyeket a sportépületek állagának megóvása, illetve az iskolai szabadtéri sportpálya, valamint a gyerekek balesetmentes közlekedése érdekében tettek fel a jelenlévők.

A polgármester egyenként válaszolt a kérdésekre, majd a megváltozott útviszonyok miatt óvatos közlekedésre bízta a közmeghallgatáson megjelenteket.

Nagy János

Lucázók

*Hol vagytok, régi lucázók?
Decemberi fagyban fázók!
Luca, Luca, kitty, kitty, kitty, kitty.*

*Tudtok-e még kántálgatni?
Király Laci, Takács Anti.
Megzörgetni bezárt ajtót?
Szakács Dini, meg te, kis Tóth.
Térdepelni küszöbökre?
Horváth Ernő, Sütő Imre.
Luca, Luca, kitty, kitty, kitty, kitty.*

*Rigmust szíved hogyan veri?
Kovács Karsci, Simon Feri.
Valamiért ágaskodni?
Horváth Laci, Sütő Gosti.
Megtelt-e már a tarisznya?
Geresd Pityu, Pungor Pista.
Luca, Luca, kitty, kitty, kitty, kitty.*

*Az az alma, Simon Jani,
hol a varázs, a hajdani?
Jaj, de nagyon messze gurult...
viszi a múlt... viszi a múlt...
Hol vagytok most, ti, lucázók?
Mindenféle jót kívánók!
Gyertek velem házról házra
szép rigmussal kántálásra,
mondjátok hát varázsszavát,
mindenkinek adjátok át!
Luca, Luca, kitty, kitty, kitty, kitty.*

*Azt a szalmát hintsétek szét,
fészekaljabban hadd őrizték,
s a ház népe gazdagodjék!
Luca, Luca, kitty, kitty, kitty, kitty!*

Mióta állítunk karácsonyfát?

December huszonegyediké Ádám és Éva napja, s egyes feljegyzések szerint az őskeresztények, a bűnbeszűsre emlékezve, karácsonykor almát állítottak a szobájukban. Tán ennek a szokásnak a maradványa, hogy sok helyütt ma is almát helyeznek a feldíszített fenyő ágaira.

A hagyomány azt tartja, hogy az első karácsonyfát Luther Márton állította gyermekeinek. Állítólag egy havas decemberi éjszakán hazafelé tartott, s útja egy erdőn vezetett keresztül. A fák közé bevilágított a hold, varázslatos, ezüstös derengésbe vonva a tájat. Luther lelkét annyira megragadta a látvány, hogy hazaérve kivágott egy fenyőt a kertjéből, felállította a szobájában, s az ágaira gyertyákat erősített, aztán meggyújtotta őket.

Nem tudjuk, mi igaz ebből, de az tény, hogy az első karácsonyfa-ábrázolás, az idősebb Lucas Cranachtól származó, 1509-ben készült rézmetszeten látható, csillagokkal és gyertyákkal feldíszítve.

Hazánkban a karácsonyfa-állítás szokása a múlt század második felében vált általánossá.

Kellemes
karácsonyi
ünnepeket

és

sikeres
új esztendőt
kívánunk
kedves
olvasóinknak!

Nem lehet elég korán kezdeni

Az egészséges életmódról egy egészségtelen világban

Az egészségnevelési hónap keretében dr. Németh Árpád háziorvos az egészség megtartásáról, az egészséges életmódról tartott mindenki számára érdekes, tartalmas előadást. Az esti programon megteltek a művelődési ház szék-sorai.

Időszerű-e az egészséges életmódról beszélni, amikor olyan egészségtelenül élünk? – tette fel a kérdést előadása kezdetekor háziorvosunk. Nap mint nap tele vagyunk szorongással, még a televízió is folyamatosan pesszimista nyilatkozatokról, éles pártvitákról, sztrájkokról közvetít. Az egészségügyi ellátás, az egészségügyben dolgozók helyzete is általánosan rossznak minősíthető, sajnos, bizonytalan a jövőképünk – állapította meg dr. Németh Árpád. A túlhajszolt életmód, az időhiány sokszor a családok összetartásának a rovására megy. Magyarország az öngyilkosságok, a válások számának tekintetében is első helyen áll. A szenvedélybetegségek ilyen értelemben

ben felsorolt előkelő kategorizálását ekkor még nem is említettük.

Ha visszatekintünk a történelem alakulására, talán Árpád fedelmet vádolhatnánk, amiért rossz helyre telepedett?! A magyarok mégis mindig talpraálltak, gondoljunk csak a két világháború utáni helyzetre – emlékeztette a hallgatókat a kellemetlen időszakra az előadó, majd a szülői példaadás fontosságáról beszélt. A gyerekek követik a szülők példáját, s fontos tudnunk, hogy a rossz példa is példa a gyerekek előtt. Olyan életmódot folytassanak a szülők, hogy példának tekinthessék őket (például ne dohányozzanak a lakásban). Majd a fokozódó kábítószerelvezet veszélyeire hívta fel a jelenlévők figyelmét a háziorvos. A kábítószer először ingyen kapják bélyegeket, cigaretták formájában, aztán a kipróbálásból hamarosan kötődés alakul ki a gyerekekben, fiatalokban.

Ezek után egyik kedvelt házi-

állatunkról, a macskáról beszélt – elsősorban a veszethez való viszonyában. Sokan nem is gondolnak arra, hogy a macska milyen veszély forrása lehet. De ma már ol-tással 100 százalékosan gyógyítható a veszethez – hallottuk a megnyugtató választ. Később a tetanusz elleni védőoltásról, a kullancscsípés okozta fertőzésről esett szó, amely az utóbbi időben egyre inkább terjedőben van, s az állatokra is veszélyes.

A korunk pestiseként emlegetett AIDS, a szexuális úton terjedő fertőző betegségek közé sorolandó. Háziorvosunk arra figyelmeztette a jelenlévőket, hogy a felvilágosítások ne legyenek szemérmesek az illetékes szülők vagy a pedagógusok. Véleménye szerint a pornófilmek pedig inkább károsak a fiataloknak, mert annyira gátlástalanok a benne látható jelenetek. A szexualitásnak nem szabadna ennyire szabad teret adni, mint amekkorát engednek.

Háziorvosunk a természetgyó-

gyászatot illetően nem annyira elzárkózó, mint az UFO-jelenséggel kapcsolatban. Inkább az anyagi áldozataitól óvja a betegeket a bioenergetikusok, és a természetgyógyászok tevékenységét illetően.

Tudjuk, hogy egyik nagy kincsünk az egészség, de óvásával legtöbbször csak akkor kezdünk el foglalkozni, ha valamilyen csorba esett rajta. Az Egészségügyi Világszervezet kiáltványa is megfogalmazta, „a cél az, hogy az emberekkel megértessük az egészség fontosságát, hogy teljes mértékben kiaknázhassák testi, szellemi és érzelmi képességeiket. A főhangsúlyt ennél fogva az egészség előmozdítására és a betegségek megelőzésére kell tenni”. Az egészséges életmódra nevelést talán az óvodában, de inkább előbb kellene kezdeni. Így elsősorban a szülők feladata, aztán mindenkié, aki valamilyen kapcsolatban áll – óvodától iskoláig – a felnövő nemzedékkel.

A nagy ajándékozó

Karácsony ünnepére mindenki ajándékot kap, legyen öreg vagy fiatal: cipőt, ruhát, italt, csokoládét... ekkor az asztalra is finomabb ételek kerülnek. Karácsonykor csillog, villog minden. Ki kezdte el valójában az ajándékozást? 1995 évvel ezelőtt üdvözítő Jézusunk. Először személyesen magát adta a Föld minden népének, égi tudományt hozott három másik országról – mennyi, pokol, tisztítóhely –, orvosságot, drága gyógyírt s beteg, tönkretett sínylő lelkeknek. Jogot adott a Föld gyermekeinek, hogy Isten gyermekei a nagy Anyaszentegyház családjának alkotói lehessenek. Ezek a mi kapott ajándékaink, hozzájuk foghatók, nagyobbak, szebbek nincsenek. „Nekünk is meg kell tanulni, a karácsonyi fények mögött észrevenni, imádni a karácsonyi fényteleniséget is: a gyermeket, aki jászolban takartan és pólyába fektetve hozta meg az üdvösséget.”

(Belon Gellért)

„Havat terel a szél az erdőn, mint pehelynyáját pásztora. S néhány fenyő már éri sejtőn, miként kész áldott-fényű fa, és hallgatózik. Szűz utakra feszül soka, úgyhogy – szelet fog – készűl, nő magasba, az egyetlen szent éj fele.”

(Rainer Maria Rilke: Advent)

dr. Tóth Jenő
plébános

Meseláda sok-sok titokkal

A Mikulás ebben az évben személyesen nem örvendeztethette meg a művelődési ház legifjabb közönségét, de szebbnél szebb meséket küldött ajándékba.

Bábok, maszkok segítségével a Szombat-helyi Bábszínház két tagja, *Császár Erika* és *H. Nagy Katalin* mesélt a Didergő királyról, Piroskáról és a farkasról, a Borsóhercegnőről. A varázslatot kissé megnehezítette, hogy a technikai eszközök közül a zenei hanganyagot mellőzni kellett, ugyanis a technikus mindent a szereplésük előző helyszínén felejtett. Csak az előadó színésznők leleményességét dicsérhetjük, amiért a gyerekek nem érezték a dalbetétek hiányát.

Színes fények, kedves, bár néha szomorú hangok hallatára megszólalt a kicsi csengő: „túlhan hetedhét határon, üveghegyen, csoda-

váron, sebes folyón, büszke bérceken, aranymezőn, ezüstréten van egy csilingelő erdő: onnan ez a kicsi csengő”. A közönség nagyon várta, hogy a csengő csilingeljen, mert akkor a színésznők újabb mesét kezdtek el.

Az előadás a Vas megyei Gyermekkönyvtár rendezvénye volt. A vasszécsenyi művelődési ház ezúton fejezi ki köszönetét a szervezésért a Berzsényi Dániel Megyei Könyvtár módszertani munkatársainak és a Vas Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesületnek az anyagi támogatásért.

Univerzális éves recept

Vegy tizenkét hónapot, tisztítsd meg őket mindenféle rosszindulattól, kapzsiságtól és gyűlölettel. Minden hónapot szelj fel harminc vagy harmincegy részre (február kivételével). Így a készlet kitart majd az egész év folyamán. Utána minden napunk úgy kezdül, hogy veszünk egy adag bizalmat, egy adag becsületes munkát, két adag jókedvet, adunk hozzá még három pópozott evókanányi optimizmust, egy teáskanányi békét, csöpp türelmet és egy csipet tapintatot. Mindezt bőségesen leöntjük szeretettel. Így elkészítve, kedves mosoly és barátságos szavak közepette találjuk.

Ezt az ételt mindig örömmel fogyasztjuk és ne engedjük, hogy napunk az élet szakácsművészetének e tökéletes és eleven koronája nélkül teljen el.

Önkormányzati hírek

Sportköri támogatás

A képviselő-testület novemberi ülésén határozatot hozott a helyi sportkör támogatásáról. Az önkormányzat a költségvetésben meghatározott összegben túl az év közben felmerülő többletkiadások fedezésére (nevezési, bírói díjak, stb.) 50000 forint támogatást ad a költségvetési tartaléka terhére.

Csatornamű-hozzájárulás

Vasszécseny község képviselő-testülete a Tanakajd és Csempezkopács községekkel közösen fenntartott intézmények után járó csatornamű-hozzájárulás arányos részét 742 ezer forintot a vasszécsenyi csatornaműtársulatnak átadja.

Vasszécsenyi község képviselő-testületének 8/1995. (XII. 8) számú rendelete a települési rendtartásról

Vasszécseny község önkormányzatának képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. Tv. 16. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a települési rendtartás szabályairól a következő rendeletet alkotja:

I. Általános rendelkezések

1. § (1) A rendelet területi hatálya Vasszécseny község közigazgatási területére terjed ki.

(2) A rendelet személyi hatálya minden olyan természetes és jogi személyre, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre terjed ki, akik (amelyek) a község területén állandó, vagy ideiglenes jelleggel tartózkodnak (működnek, tevékenykednek).

II. A környezet védelme

2. § (1) A környezetre veszélyes szennyeződések, ártalmas anyagok és más károsító hatású hulladékok elhelyezését és kezelését, szállítását úgy kell megoldani, hogy az a lakókörnyezetben élőkre ártalmat ne jelentsen.

(2) Kerti és gazdasági hulladék égetéssel szabadban történő ártalmatlanítása – a tűzvédelmi hatóság által elrendelt időszakot és szeles időt kivéve – csak kisebb mennyiségben és a lakókörnyezetre zavarása nélkül szabad.

3. § (1) Tilos a település területén lévő vízfolyásokba, csapadékvíz elvezető árkokba, megszünt kutakba szennyvizet, szennyező, fertőzést okozó anyagot (szemét, trágyalé, iszap, vegyszeres folyadék, stb.) bevezetni, illetve beleszórni, vagy közvetlen környezetükben elhelyezni.

III. A köztisztaság fenntartása

4. § Az egyes ingatlanok tisztántartásáról az ingatlan tulajdonosa, kezelője, haszonélvezője (a továbbiakban: tulajdonos), illetve más használatában, bérletében lévő ingatlan tisztántartásáról a használó, illetve a bérlő (a továbbiakban: tulajdonos) köteles gondoskodni.

5. § (1) A tulajdonos köteles gondoskodni: a) A tulajdonában lévő ingatlan mentén lévő gyalogjárda tisztántartásáról, a járdaszakaszon a hó eltakarításáról, a síkosság megszüntetéséről.

b) A tulajdonában lévő ingatlan mentén lévő árkok, átereszek, folyamatos tisztántartásáról, az árkok, valamint az ingatlan előtti zöldterület szükség szerinti kaszálásáról.

c) A közút úttengelyig terjedő részének tisztántartásáról.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt kötelezettségek nem teljesítése esetén a szükséges munkákat az önkormányzat elvégeztetheti, az így felmerült költségek adók módjára behajthatók.

6. § (1) A tulajdonos köteles biztosítani, hogy szennyvíz, vagy trágyalé közterületre, vagy a szomszédos ingatlanra ne folyhasson és saját telkét se szennyezze, illetőleg a talajt ne fertőzze.

7. § (1) A község területén valamennyi in-

gatlantulajdonos részére az intézményes szemétszállítás biztosított.

(2) A szemétszállítás feltételeire a szolgáltató vállalat és az ingatlan tulajdonosa között létrejött külön szerződésben foglaltak az irányadók.

(3) A helyi önkormányzat illetékeségi területén évente két alkalommal – tavasszal és ősszel – saját költségén lomtalanítást szervez.

8. § (1) A szervezett szemétszállítás, valamint lomtalanítás keretében el nem szállított, házi szemétnek nem minősülő szilárd hulladék kezeléséről (összegyűjtés, elszállítás) az köteles gondoskodni, akinél a hulladék keletkezett, illetőleg – ha ez nem állapítható meg – az ingatlan tulajdonosa.

(2) A Vasszécseny községben lévő ingatlanokról kiszállított – az (1) bekezdésben meghatározott – hulladékot a Vasszécseny községben ingatlannal rendelkező tulajdonosok (kezelők, használók, bérlők) az ún. „Póccás” dűlőbe szállíthatják.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott szemétkerakóhelyen legfeljebb, ott idegeneknek tartózkodni, a szemétből válogatni, gyűjtögetni tilos.

(4) A kijelölt szemétkerakó-helyen kívül a község köterületein, a községet körülvevő zöldterületeken, réteken, erdőségeken, utak mentén szemét lerakása tilos.

9. § Az építési, bontási, tatarozási munkák során megmaradt törmelék, földet a polgármester által kijelölt helyre kell szállítani a munkát végeztetőnek.

IV. A közterületek használata

10. § (1) Közterületet rendeltetésétől eltérően használatba venni közterülethasználati díj ellenében lehet.

(2) A közterület használati díj mértékét a képviselő-testület külön határozattal állapítja meg, megfizetése alól a polgármester – különös méltánylást érdemlő esetben – felmentést adhat.

(3) Mentések a közterülethasználati díj fizetése alól a lakóházat építők – az építési engedély keltétől számított 2 évig – amennyiben a közterületen építőanyagot tárolnak.

11. § (1) Állandó, vagy ideiglenes reklámszék közterületen az I. fokú építési hatóság eseti engedélye alapján helyezhető el.

12. § (1) Az alkalmi és mozgó árusok kötelesek a részükre kijelölt helyet, valamint a használat mértékéig annak környékét tisztántartani, a hulladékot összegyűjteni, és annak elszállításáról – saját költségükön – gondoskodni.

(2) Ha a közterület, vagy annak tartozéka bármely ok következtében (állathajtás, gépjármű javítás-karbantartás, stb.) beszennyeződik vagy megsérül, a szennyeződést annak előidézője köteles a legrövidebb időn belül megszüntetni, az eredeti állapotot helyreállítani, illetőleg az okozott kárt megtéríteni.

(3) A (2) bekezdésben foglalt kötelezettség nem teljesítése esetén a munkát az önkormányzat a mulasztó költségére elvégeztetheti.

13. § A közterület védelme és a közlekedési

balesetek megelőzése érdekében baromfit vagy egyéb háziállatot a közterületre kiengedni tilos.

14. § (1) Élősvény-kerítést és az utcára hajló, valamint az utcán lévő fákat a tulajdonos köteles szükség szerint megnyesni úgy, hogy az a telekhatáron túl ne terjedjen, illetve a gyalogjárda közlekedést ne akadályozza, a közterületet ne szennyezze.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt kötelezettség nem teljesítése esetén a munkát az önkormányzat a mulasztó költségére elvégeztetheti.

(3) Közterületen fát ültetni és kivágni az építési hatóság engedélyével lehet. Fa kivágása esetén, annak pótlásáról a tulajdonos köteles gondoskodni.

(4) A kitermelt fával a tulajdonos rendelkezik.

V. Az állattartás szabályai

15. § (1) A község területén a vonatkozó jogszabályok és e rendeletben foglaltak betartása mellett tarthatók háziállatok.

(2) A lakótelken állattartás céljára építendő melléképületek elhelyezési feltételeit, a tartható állatfajok maximális számát e rendelet melléklete tartalmazza.

(3) Saját szükségletet meghaladó állattartással kapcsolatos követelmény a zárt trágyakezelés biztosítása. A trágyagyűjtőt három oldalról megfelelő magasságú zárt védőfállal kell körülvenni.

(4) Az almoztrágya tárolására szolgáló trágyatelephez a híg rész befogadására megfelelő kapacitású, zárt, talajszint alatti trágyaléakna létesítése szükséges.

16. § Az állattartónak a rovarok és rácsálók irtásáról folyamatosan gondoskodnia kell.

17. § A szagártalom csökkentése érdekében szükséges az istálló rendszeres takarítása, időszakonkénti fertőtlenítése, meszelése.

Bűzös gázok áramlását természetes, vagy mesterséges szellőztetéssel a magasba kell terelni.

18. § Háziállatoknak legelőre, vagy egyéb helyre történő hajtása csak felügyelet mellett történhet. Az állatok hajtása során biztosítani kell, hogy azok az utcai fákban és egyéb növényzetben kárt ne okozhassanak.

Az állat tulajdonosa, illetőleg a hajtásért felelős személy köteles megtéríteni azt a kárt, amelyet az állat okozott.

19. § (1) Az állati hulla ártalmatlanítás céljából történő elszállítására a tulajdonos 24 órán belül intézkedni köteles.

Az elszállítási és ártalmatlanítási költségei a tulajdonost terhelik.

(2) Eb, macska, vagy egyéb kisállat tetemét a kistermelő saját telkén is eláshatja.

20. § (1) Háziorzók kutyát csak megkötve, vagy rendszeresen zárva tartott udvarban lehet tartani.

(2) Ha a kutya harapós, vagy támadó természetű, a lakóház bejáratán, jól látható helyen a harapós kutyára utaló figyelmeztető táblát kell elhelyezni.

(3) Kutyát – terelőkutyán (pásztoron) kívül – közterületre csak pórázon vezetve lehet kiengedni.

(Folytatjuk)

Rejtvény – térkép nélkül

Válaszolatok az alábbi kérdésekre!

1. Mekkora az Aggteleki-cseppkőbarlang? 2. Hol található a Balaton Múzeum? 3. Melyik városnak a legmagasabb hegye a Sion? 4. Mi a székhelye a Hawaii-szigeteknek? 5. Hol van Asti, a pezsgőjéről híres város? 6. Hol van a Bikini-atoll? 7. Hol van a Sínai-félsziget? 8. Hol van a Holt-tenger? 9. Mi a Chimborazo? 10. Melyik a legnagyobb magyar természetvédelmi terület?

Beküldési határidő: január

12. Cím: Községi Könyvtár, Táncsics M. u. 5.

A novemberi számban feladott „Játék a szavakkal” rejtvény helyes megfejtése: 1. A hibrid különböző fajtákhoz tartozó egyedek keresztezéséből keletkezett olyan állat vagy növény, amely elődeitől legalább egy öröklődő jegyben különbözik. A hidridek a kémiai elemek hidrogénnel alkotott vegyületei. 2. Az inspirál azt jelenti: sugalmaz, ihlet, ösztönöz. Konspirál az, aki összeesküvést szervez, abban részt vesz, titkos megbeszélést foly-

tat. 3. A szauna finn gőzfürdő. Faunának valamely geológiai korszak vagy terület állatvilágát nevezzük. 4. Agapé az első keresztények szeretetlakomája volt. Az agavé forró égövi dísznövény. 5. A rezignáció belenyugvást, beletörődést, lemondást, reményvesztettséget jelent. A deignáció: kijelölés, kiszemelés. 6. Hormonnak a belső elválasztású mirigyek által igen kis mennyiségben termelt, különféle folyamatokat szabályozó váladékot nevezzük. A mormon egy észak-amerikai keresztény szekta. 7. A halandzsza értelmes beszédnek ható értelmetlen vagy összefüggéstelen szöveg. Pa-

randzsának a mohamedán nők sűrű fátylát nevezik. 8. A mentol az egyes növényi olajokban előforduló, erősen párolgó alkohol. Mentornak az idősebb tanácsadót, pártfogót, atyai jó barátot nevezzük. 9. A taki Belső-Mongóliában élő lófajta. Makinak a Madagaszkár szigetén honos kutyaszerű, hosszú farkú félmajmot nevezik. 10. A flanc nagyozást, a glanc fényt, ragyogást jelent.

A megfejtést beküldők közül jutalomban részesítjük: Németh Dánielt, Oreovecz Mónikát és Bíró Jánost.

Gratulálunk! Nyere-ményeteket a könyvtárban vehettek át.

Labdarúgás

Pannónia – Vasszécseny 2:3. Községünk labdarúgó-csapata az őszi fordulóban a 3. helyen végzett, az ificsapat pedig első helyezett lett.

Kosárlabda

Vasszécseny – Gépipari Öregfiúk 53:67, Kőszegi SE – Vasszécseny 68:41, Bolyai Farkas – Vasszécseny 32:51.

Falusi szpartakiád

Megyei asztalitenisz-bajnokság

Nárai – Vasszécseny 0:18, Vasszécseny – Celldömölk II. 9:9, Latex Bükfürdő II. – Vasszécseny 12:6, Vasszécseny – VASÉP II. 15:3, Vasszécseny – Bük TK II. 7:11.

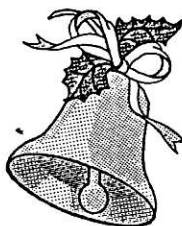
Befejeződött a falusi szpartakiád idei versenye. Kilenc sportágban (női, férfi) 96 személy szerepelt, 156 alkalommal. Öröndöses eredmény, hogy a versenyekre fiatalokat is sikerült szervezni (főként atlétika, asztalitenisz és kosárlabda sportágakban). A nőknél 41-en 70 pontot értek el, a férfiak 55-en 64 pontot értek el. Az összesített pontversenyben ez negyedik éve sorozatban az első helyezést jelenti községünknek.

A falusi szpartakiád pontversenyének eredménye: 1. Vasszécseny 134 pont, 2. Lukácsháza 86 pont, 3. Torony 78 pont, 4. Répcelak 44 pont, 5. Vassurány 41 pont, 6. Vép 38 pont.

Ezúton szeretnénk megköszönni a résztvevők egész évi munkáját, amellyel hozzájárultak a sikerhez.

A Vas Megyei Sportigazgatóság „Vas megye sportjáért” emléklapokkal adományozott Kovács Andrásnak, aki időt és fáradságot nem kímélve dolgozik Vasszécseny sportéletéért. Gratulálunk az elismeréshez!

Kellemes karácsonyi ünnepeket és eredményekben gazdag, boldog új évet kíván a Sportkör Elnöksége

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánunk kedves vásárlóinknak!

Továbbra is bőséges árukészlettel, szeretettel várunk mindenkit a Dózsa utca 5. számú vegyiárú és illatszer üzletünkben.

Szemes Győzőné (Marika)

Fejezetek a vasszécsenyi római katolikus iskola életéből 1948-ig

Az első díjlevélről a nyugállományig

Az 1868. évi népoktatási törvény életbelépése előtt a tanítók illetményeit nem egy-egy szempontok szerint és nem is rendszeresen folyósították az iskolafenntartó felekezetek. Arról is számos példa tanúskodik, hogy a nevelő meg sem kapta amúgy is szűkös forintjait. Az új törvény szerint az iskolaszék állapította meg a tanító illetményeit. „Azonban tisztas lakáson és legalább egy-negyed holdnyi kerten kívül is a tanítói fizetés nem lehetett kevesebb, mint... háromszáz forint.” Az 1893. évi 26. törvény ezt az intézkedést a felekezeti tanítókra is kiterjesztette. Vas megyében az iskolák tanítóinak járandóságait részben készpénzben, részben terményben állították össze.

A fizetés mértékének megállapítása törvények sorozatán keresztül valósult meg, mindig az adott gazdasági helyzet, s a fennlévő pénz nem függvényében. Így a tanítók illetményeinek összehasonlítása nem vezetne eredményre. Ehelyett az egész korszakra jellemző képet próbálunk adni a járandóságok, anyagi ügyek rendezéséről.

Minden iskolafenntartó tartozott az általa működtetett iskola nevére szóló díjlevelet kiállítani, amelyet az iskolaszék elnöke és jegyzője írt alá, s pecséttel ellátott. Tartal-

mazta a tanító egyházi kötelességét, mely általában a következő volt: „Tartozik a tanító a plébánosnak az egyházi ténykedésben s a sekrestyei iskolásokat tanítani, vallásérköcsösen nevelni, a kántori teendőket pedig az egyházi törvények és az eddigi szokások szerint végezni.” „... az ismétlődő tanulókat a kántortanítóval felváltva oktatni, továbbá a tanulókat a szentmisére tartozik elvezetni és ott rájuk felügyelni.”

A díjlevélben részletezték a tanító összes járandóságait, s kántortanító esetében ilyen jellegű jövedelmeit is. Négy példányban állították ki, s megerősítés végett elküldték az egyházmegyei főhatósághoz. A kiállítás alapja a javadalmazási jegyzőkönyv volt. Ezt a főszolgabíró állította ki a korábban hatályban volt díjlevél, községi határozat, alapító levél, s mindazon okiratok alapján, „melyeken a tanítónak fizetésére vonatkozó igénye alapul, s melyek a tanítói s az azzal egybekötött mellékállások járandóságainak megállapítására szolgálnak.” „Beccsoltatott... a természetbeni szolgáltatások legközelebbi piaci 10 évi átlagos értékét igazoló hatóság bizonyítvány is, valamint betekintetett a főjévedelmét feltüntető katasteri becsű.”

Készítette: Bertók Edina, 1992-1993-ban.

(Folytatjuk)

• VASSZÉCSENYI ÜZENET • ÖNKORMÁNYZATI LAP • Megjelenik havonta. Felelős kiadó: VARGA DEZSŐ polgármester. Felelős szerkesztő: SIMON ERZSEBET. Szerkesztő: CZETTER BEATRIX. Készült a SIK BT. gondozásában. Szövegszerkesztés: MAROSFALVINÉ VARGA EDIT. Nyomdai munkák: HORVÁTH FILMNYOMÓ • Nytsz: B/PIIF/1198/VA/1993.